

KLICKPUNKTEN ÄR...

Av Eva Bertilsson och Emelie Johnson Vegh
Publicerad i Canis 2013

Vissa ord är bara så mitt i prick! Det är svårt att förstå att man någonsin klarat att uttrycka sig begripligt utan dem. För väldigt länge sen skrev vi en artikel om *kriterier*, och i den uttryckte vi oss så här:

*"Ibland dyker det upp ord som är så fantastiskt användbara och bra att man inte kan begripa hur man någonsin klarat sig utan dem. När det gäller hundträning är "kriterier" ett sådant ord. Ibland har vi tyckt att "kriterier" är ett lite väl högravande ord, och så har vi försökt ersätta det med något annat. Problemet är bara att ordet kriterier är så perfekt i sig självt att våra ersättningsförsök aldrig blir lika entydiga och bra... Vårt bästa försök att översätta ordet kriterier till vanlig svenska och göra det tydligt för dig som tränar med belöningar lyder: **Kriterier = villkor för belöning**. Kriterierna är alltså dina villkor, dina regler för vad du belönar och vad du inte belönar." (Om Kriterier, Canis nr xs/xx)*

Självklart anser vi fortfarande att kriterier är ett fantastiskt bra, användbart och viktigt begrepp. Men faktum är att vi nuförtiden ofta använder ett ord som har potential att fungera ännu bättre och ännu tydligare, åtminstone i de sammanhang då vi använder en markör för att med exakthet förstärka ett precist beteende. Vårt nya favoritord är:

KLICKPUNKT

Inom TAGteach (klickerträning applicerat på människor) är "TAGpunkt" ett centralt begrepp. På TAGteach-seminarierna inpräntas deltagarna att alltid uttala just orden "TAGpunkten är..." det sista de gör innan eleven påbörjar sin uppgift. Detta gör att både elev och lärare har fullt fokus på den respons som kommer att generera ett "klick".

Ordet klickpunkt är förstås en parafraas på TAGpunkt. Klickpunkten är det beteende/den respons du kommer att klicka för (eller, den respons du kommer att belöna, i de fall då du inte använder din klicker). Kathy Sdao, en känd amerikansk tränare, uttrycker det som att "klickern är som en pil som skjuts in i en muskel!". I så fall är klickpunkten "the bulls eye", det ställe där pilen ska träffa!

Framför allt i kurssammanhang, med kursdeltagare som inte är så vana vid klickertänket, upplever vi att ordet klickpunkt är otroligt användbart eftersom det är så enkelt och tydligt. "Klickpunkten är: Fyra tassar stilla" eller "klickpunkten är: Tänder mot apportbock" är klart, koncist och lätt att förstå även för den som är ny och ovan. "Kan du komma på en lite lättare klickpunkt?" verkar också vara en mer lättbegriplig instruktion än "sänk dina kriterier"...

Det är också lätt hänt att man som tränare koncentrerar sig lite för mycket på att få hunden att göra det man tänkt sig, och för lite på sin egen arbetsuppgift (dvs att observera hundens beteende, och markera och belöna i rätt ögonblick). Genom att uttala den aktuella klickpunkten precis innan hunden får chans att börja jobba kan tränaren hjälpa sig själv att hålla fokus.

Att uttala klickpunkten högt, eller skriva ner den, gör inte bara tränarens uppgift solklar, den underlättar dessutom kommunikationen med träningskompisar eller instruktör. Om alla vet

vad den aktuella klickpunkten är blir det förstås lättare att ge konkret feedback till tränaren. Mötte hundens beteende den uttalade klickpunkten? Och prickade tränaren det beteendet med sitt klick?

Om detta enkla lilla ord, ”klickpunkt”, kan hjälpa till att underlätta träningstänket och vara till nytta i den praktiska träningen – ja, då förtjänar det faktiskt en plats i ordlistan!